

Manisa ve çevresi, tarihi devirlerde Hititler, Akalar, Frikyalılar, Lidyalılar, Persler, Makedonyalılar, Bergamalılar, Romalılar tarafından yönetilmiştir. Saruhan bey, 1313 yılında Manisa'yı Bizanslılardan aldıktan sonra bu şehri beyliğine başkent yaptı. Bu tarihten sonra da bu yöreye Saruhan Beyliği adı verildi. 1410 yılında Osmanlı İmparatorluğunca alınmasına kadar beylikle yönetilen Manisa'da Saruhan Bey, Fahrettin İlyas Bey, İshak Çelebi ve Hızır Şah beylik yapmışlardır. Saruhan Beyliği 1410 yılında kesin olarak Osmanlı İmparatorluğu sınırları içine alındıktan sonra Manisa Şehri Şehzadeler Sancağı yapıldı. 1410-1595 tarihleri arasında Manisa ve yöresi Şehzadeler tarafından yönetildi. Ünlü padişahlardan Fatih Sultan Mehmet, Kanuni Sultan Süleyman burada yöneticilik yapmışlardır. Osmanlı İmparatorluğu yönetim bakımından iki eyalete bölünmüştür: 1) Rumeli Eyaleti, 2) Anadolu Eyaleti. Eyaletler Sancaklara, sancaklar kazalara ayrılmıştı. Manisa, bu yönetim içinde 1595-1811 tarihleri arasında merkezi Kütahya olan Anadolu Eyaletine bağlı Saruhan Sancağı idi. Şehzadelerin Sancak beyi olarak bulunduğu dönemde Saruhan Sancağı eğitim, İlim ve kültür merkezlerinden biri durumuna geldi. 1923 yılında bütün mutasarrıflıkların Vilayet sayılması üzerine Saruhan Sancağı da Vilayet oldu. 24.10.1926 tarihli 4248 sayılı Kararname ile haberleşme ve işlemlerde kolaylık sağlanması bakımından Saruhan İlinin adı Manisa olarak değiştirilmiştir. I. Dünya Savaşından sonra 30 Ekim 1918'de Limni'nin Mondros Mütarekesinin 7. maddesine göre, İtilaf Devletleri kendi güvenliklerini tehikede gördükleri zaman, askeri bakımdan önemli olan Türk topraklarını işgal edebileceklerdi. Bu maddeye dayanarak İngiltere ve Fransa'nın onayını da alan Yunanlılar'ın I.Tümeni, 15 Mayıs 1919 günü İzmir'e çıktı. Yunanlılar, 23 Mayıs 1919 da, işgali Gediz Vadisi boyunca genişletmeye başladı. Yunan toplu saldırısı, 22 Haziran 1920'de başladı. Yunan birlikleri topçu ateşi desteğinde, Akhisar cephesinde; Kanboğazı ve Yayaköy, Soma cephesinde; Çaldağ yönünde saldırıya geçti. Yunanlılar aynı gün Akhisar'a girdiler. Türk Birlikleri geri çekilmek zorunda kaldı. 23 Haziran da Salihli, 24 Haziran da Alaşehir ve Soma işgal edildi. 28 Haziranda da Kula'ya girdiler. İşgal yıllarında, yerli Rumlar'ın da kıskırtmasıyla halk, çok büyük bir baskı altına girdi. Camiye gitmeyi, ezan okumayı uzun süre engellediler. Silah arama bahanesi ile evler basıldı, yağmalandı, dövülerek yaralananlar, hatta öldürülenler oldu. 30 Ağustos 1922 Dumlupınar Meydan Muharebesinin kesin zaferle sonuçlanmasından sonra, Fahrettin Paşa komutasındaki Süvari Kolordusu, hızla İzmir üzerine yürüdü. Yunan direnişi tamamen kırıldı. Yunan birlikleri dağıldı ve kaçmaya başladı. Ordumuz 4 Eylül'de Alaşehir ve Kula'ya girdi. 5 Eylül'de Salihli, 6 Eylül'de de Kırkağaç, Soma ve Akhisar, Yunan işgalinden

kurtuldu. 7 Eylöl'de Turgutlu, 8 Eylöl'de de Manisa'ya askerimiz girdi. Böylelikle Manisa İl olarak işgalden kurtulmuş oldu.